

Ein cyf: MA-P-LG-1135-19 Doc 1

Mike Hedges AC
Cadeirydd
Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig

17 Ebrill 2019

Annwyl Mike

Diolch am eich llythyr dyddiedig 12 Mawrth, ynghylch rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru.

Yn eich llythyr rydych yn gofyn am ddiweddariad ar gynnydd Llywodraeth Cymru o ran gweithredu'r 12 argymhellid yn adroddiad y Pwyllgor "Y Llanw'n troi? Adroddiad ar yr ymchwiliad i ddull Llywodraeth Cymru o reoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig". Rydych yn gofyn 11 cwestiwn arall ar faterion sy'n ymwneud â rheoli ardaloedd morol gwarchoddedig, rhai ohonynt yn adeiladu ar argymhellion y Pwyllgor.

Rydych yn gofyn hefyd am ddiweddariad ar gyflawni pob un o'r 21 o gamau gweithredu yn y Cynllun Gweithredu ar gyfer Rheoli'r Rhwydwaith o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru 2018-2019. Mae fy adran wrthi'n gweithio gyda Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig a buddiannau morol eraill, yn cynnwys Grŵp Cynghori a Gweithredu Cymru ar Faterion Morol, i baratoi Adroddiad Blynyddol Rheoli Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig ar gyfer 2018-2019. Bydd yr Adroddiad Blynyddol yn darparu cynnydd ar gyflawni pob un o'r 21 o gamau gweithredu, a gwybodaeth am gamau gweithredu rheoli MPA eraill sy'n cael eu cyflawni ledled Cymru. Bydd yr Adroddiad Blynyddol yn cael ei gyhoeddi yn haf 2019, a byddaf yn sicrhau bod y Pwyllgor yn derbyn copi pan fydd ar gael. Yn y cyfamser, rwyf wedi darparu diweddariad interim ar bob un o'r 21 o gamau gweithredu yng Nghynllun Gweithredu 2018-2019.

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Gohebiaeth.Lesley.Griffiths@llyw.cymru
Correspondence.Lesley.Griffiths@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

O ran mabwysiadu Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru, rwy'n ymrwymedig i ddatblygu cynllunio morol ar gyfer Cymru, a bydd mabwysiadu'r Cynllun hwn yn gam pwysig ymlaen. Ar 13 Mehefin 2018 ysgrifennais at y Pwyllgor yn nodi ymateb Llywodraeth i argymhellion y Pwyllgor yn dilyn eich ystyriaeth o'r Cynllun drafft. Ers hynny, mae fy adran wedi gweithio'n agos ag ystod eang o randdeiliaid yn ogystal â swyddogion polisi morol Cymru a'r DU i greu testun terfynol y cynllun a datblygu'n dull o gefnogi'r gwaith o'i weithredu. Mae'r gwaith hwn wedi cynnwys:

- Llawer o gyfarfodydd a gweithdai yn ystyried polisi'r cynllun mewn perthynas â thwf glas, Ardaloedd Adnoddau Strategol, polisi cefnogi'r sector morol, Rheoli Adnoddau Naturiol Morol yn Gynaliadwy a llesiant cenedlaethau'r dyfodol, gwneud penderfyniadau economaidd-gymdeithasol, ailwampio Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru i gefnogi hygyrchedd i ddefnyddwyr ac ystyriaethau trawsffiniol;
- Sefydlu grŵp gorchwyl a gorffen i ystyried opsiynau polisi môr-lynnoedd a chwblhau Arfarniad Cynaliadwyedd ac Asesiad Rheoliad Cynefinoedd Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru;
- Sefydlu grŵp awdurdodau cyhoeddus i ystyried cynigion gweithredu a chynghori ar benderfyniadau i gefnogi'r gwaith o weithredu'r cynllun;
- Datblygu astudiaethau achos i helpu i rannu arferion da wrth weithredu'r cynllun;
- Ymgysylltu â'r Sefydliad Rheoli Morol a rhanddeiliaid ehangach ar ystyriaethau trawsffiniol;
- Datblygu cynigion ar gyfer fframwaith monitro ac adrodd.

Er bod cynnydd sylweddol wedi'i wneud, mae gwaith Brexit wedi cael blaenoriaeth ar draws fy mhortffolio a bydd hyn yn arwain yn anochel at rai newidiadau i gerrig milltir gwaith arall yn cynnwys cynllunio morol. Ymhellach, gan fod y cynllun yn cynnwys cyfeiriad at swyddogaethau a ddargedwir, mae angen cymeradwyaeth gan Ysgrifennydd Gwladol y DU dros Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig cyn mabwysiadu. Nid yw'n amlwg sut y gallai Brexit effeithio ar yr amserlen hon ar hyn o bryd.

Mae diweddariad ar gynnydd pob un o'r argymhellion yn Atodiad 1 y llythyr hwn. Mae fy ymateb i'r 11 cwestiwn ychwanegol yn Atodiad 2. Yn olaf, mae diweddariad interim ar gynnydd ar gyfer 21 cam gweithredu Cynllun Gweithredu 2018-2019 yn Atodiad 3 y llythyr.

Cofion,

Lesley Griffiths AC/AM

Gweinidog yr Amgylchedd, Ynni a Materion Gwledig
Minister for Environment, Energy and Rural Affairs

DIWEDDARIAD AR GYNNYDD GWEITHREDU'R ARGYMHELLION

Argymhelliad 1

Er mwyn i Gymru wireddu manteision ei MPAs, rhaid rheoli'r safleoedd yn effeithiol. Rhaid i Lywodraeth Cymru gynnig arweiniad yn hyn o beth drwy ddatblygu, yn ddi-oed, strategaeth MPAs, a sicrhau bod pob awdurdod rheoli, gan gynnwys Llywodraeth Cymru, yn ymwneud yn frwd â rheoli MPAs ac yn cyflawni ei ddyletswyddau a'i gyfrifoldebau.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn.

Ym mis Medi 2018 cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Fframwaith Rheoli Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig Cymru 2018-2023 a'r Cynllun Gweithredu ar gyfer Rheoli'r Rhwydwaith o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru 2018-2019. Paratowyd y ddwy ddogfen gan Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig sy'n cynnwys y prif awdurdodau rheoli sy'n gweithredu yng Nghymru.

Mae Fframwaith Rheoli Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig Cymru 2018-2023 yn cyflwyno strwythur, am y tro cyntaf mewn un lle, ar gyfer gwella rheolaeth a chyflwr y rhwydwaith o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru am y 5 mlynedd nesaf. Mae'r Fframwaith yn cydnabod bod rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn effeithiol yn sicrhau'r cyfraniad gorau posibl gan rwydwaith yr Ardaloedd Morol Gwarchoddedig at gyflwr a chydnerthedd ecosystemau morol a diwydiannau morol cynaliadwy. Mae'n rhoi ffocws i bob Awdurdod Rheoli hefyd i gynnal a gwella trefniadau rheoli'r rhwydwaith.

Mae'r Cynllun Gweithredu ar gyfer Rheoli'r Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru 2018-2019 yn cyd-fynd â'r Fframwaith ac yn rhoi manylion am y camau gweithredu a nodwyd gan Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig fel blaenoriaeth i wella rheolaeth, ac felly cyflwr, y rhwydwaith o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru. Mae Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn adolygu cynnydd o ran cyflawni'r camau gweithredu. Mae wedi cytuno i gyhoeddi Adroddiad Blynyddol hefyd a fydd yn rhoi manylion ar y cynnydd a wnaed gyda phob cam gweithredu dros y 12 mis blaenorol.

Argymhelliad 2

Ni ellir rheoli MPAs yn effeithiol heb y lefel briodol o adnoddau, gan gynnwys cyllid a staffio. Rhaid i Lywodraeth Cymru:

- **sicrhau bod ganddi ddigon o staff i gyflawni ei chyfrifoldebau ym maes cadwraeth y môr;**
- **cyflwyno cynigion ar gyfer cyllido dull gweithredu sy'n seiliedig ar ardaloedd, a sicrhau bod gan bob ardal reoli ei swyddog dynodedig ei hun; a**
- **sicrhau bod gan Cyfoeth Naturiol Cymru ddigon o adnoddau i gyflawni ei gyfrifoldebau o ran rheoli MPAs a gwella Rhwydwaith Natura 2000 Cymru.**

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn mewn egwyddor.

Mae staff Is-adran y Môr a Physgodfeydd Llywodraeth Cymru yn parhau i fod yn rhan o waith rheoli morol cynaliadwy, fel yr amlinellwyd yn fy ymateb gwreiddiol. Fodd bynnag, mae'n rhaid cydnabod bod yr angen i flaenoriaethu gwaith i adael yr UE a chynllunio ar gyfer gadael heb gytundeb yn arbennig wedi effeithio ar adnoddau staffio ar draws fy mhortffolio ac nid yw'r maes hwn yn eithriad.

Nid yw barn Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig wedi newid o ran dulliau rheoli seiliedig ar ardaloedd. Mae llawer o awdurdodau rheoli eisoes yn cydweithio drwy Grwpiau Awdurdod Perthnasol i gyflawni eu cyfrifoldebau statudol a rhannu arferion gorau. Rydym wedi darparu £130,000 i gefnogi'r gwaith o gyflawni'r Cynllun Gweithredu ar gyfer Rheoli'r Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru 2018-2019. Mae'r Cynllun Gweithredu ar gyfer 2019-2020 yn cael ei ddatblygu ar hyn o bryd, a byddwn yn edrych am gyfleoedd i ddarparu cymorth ariannol i gyflawni ei gamau gweithredu, lle bo angen.

Rwy'n parhau i gael cyfarfodydd rheolaidd â Chadeirydd a Phrif Weithredwr Cyfoeth Naturiol Cymru i drafod unrhyw feysydd sy'n destun pryder.

Argymhelliad 3

Rhaid i Lywodraeth Cymru ymgysylltu'n well â rhanddeiliaid a'r cyhoedd a gweithredu mewn ffordd fwy tryloyw ac effeithlon, gan gynnwys cyhoeddi gwybodaeth am weithgareddau'r grwpiau arbenigol y mae'n eu harwain. Dylai rhanddeiliaid gael ymwneud yn llawn â datblygu'r strategaeth MPAs. Rhaid i Lywodraeth Cymru gryfhau ymwybyddiaeth o MPAs ymhlith y cyhoedd.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn.

Ers i'r Pwyllgor gyhoeddi ei adroddiad ym mis Awst 2017 rydym wedi cynyddu ein gwaith ymgysylltu â'n rhanddeiliaid yn sylweddol.

Fel rhan o'n hymgyrch barhaus i wella tryloywder rydym yn cyhoeddi cofnodion cyfarfodydd y grwpiau canlynol yn rheolaidd ar ein gwefan:

- Grŵp Cynghori a Gweithredu Cymru ar Faterion Morol;
- Grŵp Cynghori ar Bysgodfeydd Môr Cymru;
- Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig;
- Grŵp Cyfeirio Rhanddeiliaid Cynllunio Morol.

Rydym yn cyhoeddi cylchlythyr Cynllunio Morol hefyd, sydd â 980 o danysgrifwyr ar hyn o bryd.

Gwahoddwyd sylwadau gan Grŵp Cynghori a Gweithredu Cymru ar Faterion Morol wrth ddatblygu Fframwaith Rheoli Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig Cymru 2018-2023 a'r Cynllun Gweithredu ar gyfer Rheoli'r Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru 2018-2019. Fodd bynnag, rydym yn cydnabod bod hon yn broses sy'n datblygu ac felly rydym yn barod i dderbyn awgrymiadau bob amser ar sut y gallwn wella'n gwaith ymgysylltu a sicrhau mwy o fewnbwn gan

fuddiannau morol. Byddwn yn trafod y ffordd orau o gyflawni hyn yng nghyfarfod nesaf y Grŵp Cynghori a Gweithredu ym mis Mai.

Ar ôl cyhoeddi'r Fframwaith a'r Cynllun Gweithredu ysgrifennais at yr Awdurdodau Rheoli eto, i dynnu sylw at y ddwy ddogfen a'u hatgoffa am eu cyfrifoldebau statudol ar gyfer rheoli Ardaloedd Morol Gwarchoddedig.

Fel rhan o'n gwaith o baratoi ar gyfer gadael yr UE rydym yn darparu cylchlythyr rheolaidd i randdeiliaid ar Bysgodfeydd a Brexit. Mae hyn yn sicrhau bod rhanddeiliaid yn y diwydiant pysgota'n cael y wybodaeth ddiweddaraf am ddatblygiadau, ac unrhyw brosesau newydd sydd ar waith ac yn cael eu cyfeirio at ffynonellau cymorth ychwanegol. Rydym wedi cyhoeddi wyth cylchlythyr hyd yn hyn. Mae'r rhain wedi cael croeso cynnes, ac mae gennym dros 600 o danysgrifwyr hyd yma.

Yn ogystal â'r grwpiau rydym ni'n eu trefnu, mae fy swyddogion yn mynychu llawer o gyfarfodydd a grwpiau rhanddeiliaid i sicrhau ein bod ni'n ymgysylltu'n uniongyrchol â'n rhanddeiliaid.

Argymhelliad 4

Dylai Llywodraeth Cymru ddatblygu strategaeth orfodi sy'n seiliedig ar risgiau ac sy'n mynd i'r afael â'r holl bwysau sydd ar MPAs, gan gynnwys ansawdd dŵr, sbwriel, pwysau yn sgil gweithgareddau hamdden; pysgodfeydd a chasglu adnoddau morol sydd heb eu rheoleiddio; a dylai symud yn gyflym i roi camau rheoli ar waith yn yr MPAs y gwyddys eu bod dan fygythiad.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn mewn egwyddor.

Ers i'r Pwyllgor gyhoeddi'r adroddiad hwn rydym wedi cwblhau 36 o achosion gorfodi. Cyflwynwyd yr achosion hyn am nifer o resymau yn amrywio o bysgota mewn ardaloedd caeedig, cam-adrodd am ddalfeydd a methiant i gyflwyno nodiadau gwerthiant. O'r achosion hyn, erlynwyd 29 yn llwyddiannus yn y llys gyda'r gweddill yn derbyn llythyrau cynghori neu rybuddion swyddogol. Adeg ysgrifennu hyn rydym yn ymchwilio i 14 trosedd honedig arall.

Yn ddiweddar, rydym wedi cael tri Chwch Patrolio Pysgodfeydd pwrpasol newydd i gryfhau'n gallu gorfodi, a fydd yn ein galluogi i batrolio'r 32,000km² o ddŵr ym Mharth Cymru yn well. I gefnogi'r cynnydd hwn mewn capasiti rydym wedi recriwtio saith aelod criw newydd i ddarparu mwy o ddyddiau ar y môr. Adlewyrchir hyn gan y ffaith fod y cychod wedi patrolio 33 o weithiau yn barod yn ystod tri mis cyntaf 2019, o gymharu â 10 gwaith yn ystod 2018 i gyd. Mae ein criw newydd yn cael hyfforddiant hanfodol ar y funud, ac ar ben ffordd i fod yn Swyddogion Gorfodi Morol â gwarant.

Mae'r Cynllun Gweithredu ar gyfer Rheoli'r Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru 2018-2019 yn cynnwys camau gweithredu sy'n mynd i'r afael â'r pwysau a nodir yn yr argymhelliad hwn.

Argymhelliad 5

Mae sicrhau bod data, tystiolaeth ac ymchwil ar gael yn elfen ganolog o ddatblygu a rheoli polisi MPAs. Dylai Llywodraeth Cymru sefydlu partneriaeth gwyddor môr yng Nghymru i ddwyn diwydiant, academia a rhanddeiliaid ynghyd. Rhaid i Lywodraeth Cymru hefyd sicrhau bod ganddi ddata ac ymchwil effeithiol ar waith i reoli MPAs, gan gynnwys gwaith monitro a gwyliadwriaeth.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn mewn egwyddor.

Bydd ein Strategaeth Tystiolaeth Forol, sy'n cael ei datblygu ar y cyd â Cyfoeth Naturiol Cymru, yn cael ei chyhoeddi yn Haf 2019. Bydd yn:

- darparu fframwaith i gefnogi casglu tystiolaeth forol ar gyfer datblygu, gweithredu a gwerthuso polisiâu a rhaglenni morol;
- cefnogi ymgysylltu a dealltwriaeth ehangach am risgiau a chyfleoedd ym moroedd Cymru;
- diffinio blaenoriaethau tystiolaeth morol strategol lefel uchel ar gyfer Cymru - rhai Llywodraeth Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru i ddechrau - ac arwain y gwaith o weithredu, monitro ac adolygu'r camau gweithredu i gyflawni'r blaenoriaethau hynny;
- gwella cydweithio a chydgyssylltu mewn perthynas â gwybodaeth, adnoddau a chyfathrebu gwyddonol; a
- helpu i gysoni a datblygu capasiti tystiolaeth morol Cymru a hyrwyddo arloesedd.

Rydym yn datblygu Cynllun Tystiolaeth Pysgodfeydd gyda chydweithwyr yn Cefas hefyd, a fydd yn darparu llinell sylfaen o dystiolaeth gyfredol a blaenoriaethau amlinellol ar gyfer 2019-2020 ymlaen.

Argymhelliad 6

Wrth ddynodi MPAs yn y dyfodol, dylai Llywodraeth Cymru nodi'r adnoddau angenrheidiol ar gyfer y gwaith rheoli, monitro, goruchwyllo a gorfodi y bydd gofyn ei wneud ar safle(oedd) a sut y darperir adnoddau o'r fath.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn. Bydd Llywodraeth Cymru'n parhau i ddefnyddio'r dull hwn wrth nodi a dynodi unrhyw Ardaloedd Morol Gwarchoddedig newydd.

Argymhelliad 7

Dylai Llywodraeth Cymru ddiffinio'r hyn y mae Rhwydwaith Ecolegol Gydlynol o MPAs yn nyfroedd Cymru yn ei olygu a dylai gydweithio â rhanddeiliaid i fynd i'r afael â bylchau yn y rhwydwaith.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn.

Mae ein dealltwriaeth o rwydwaith ecolegol gydlynol o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig i'w weld yn yr Adroddiad ar Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng

Nghymru a gyhoeddwyd yn ddiweddar (2013-2018). Mae diweddariad ar y cynnydd o ran cyflawni'r rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig i'w weld yn yr ymateb i Gwestiwn 4.

Argymhelliad 8

Un o gonglfeini rheoli MPAs yw sicrhau atebolrwydd a llwybr at gyfiawnder. Rhaid i Lywodraeth Cymru sicrhau bod trefniadau yn y dyfodol yn unol â Chonfensiwn Aarhus ac nad ydynt yn rhy ddrud i ymgeiswyr.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn.

Ar 18 Mawrth lanswyd ein hymgyngoriad ar Egwyddorion a Llywodraethu Amgylcheddol ar ôl Gadael yr UE. Bydd yn para tan 9 Mehefin. Mae'r ymgynghoriad yn gofyn am sylwadau ar beth fyddai fframwaith llywodraethu cydlynol ac effeithiol i Gymru yn ei gynnwys, sy'n:

- adlewyrchu ein setliad datganoli;
- cyd-fynd â'n fframwaith deddfwriaethol cyfredol; ac
- yn ategu mecanweithiau llywodraethu cyfredol.

Gan fod hwn yn fater cymhleth sy'n gofyn am ystyriaeth ofalus, mae'r ymgynghoriad yn gofyn nifer o gwestiynau er mwyn cael sgwrs â rhanddeiliaid ar yr elfennau a'r swyddogaethau allweddol sy'n angenrheidiol i ddarparu fframwaith llywodraethu cydlynol ac effeithiol. Bydd angen ystyried hyn o ran ein setliad datganoli cyfredol hefyd.

Bydd tair colofn Confensiwn Aarhus (Mynediad i Wybodaeth, Cyfranogiad y Cyhoedd a Mynediad i Gyfiawnder) yn rhan o'n trafodaethau â rhanddeiliaid. Rydym eisoes wedi sicrhau cyfranogiad y cyhoedd gyda Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) a Deddf yr Amgylchedd (Cymru).

Argymhelliad 9

Rhaid i Lywodraeth Cymru asesu effaith debygol gadael yr Undeb Ewropeaidd ar MPAs Cymru, gan gynnwys a oes modd cysoni'r drefn ddynodi a rheoli, gan ymrwymo i sicrhau na chollir dim gwarchodaeth o dan drefniadau'r dyfodol. Rhaid iddi hefyd geisio cytundeb â Llywodraeth y DU ynglŷn â sut y caiff trefniadau i warchod yr amgylchedd morol eu rheoli'n gydlynol mewn ardaloedd morol sy'n croesi ffiniau.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn. Mae rhagor o wybodaeth yn yr ymatebion i Gwestiynau 6 a 7.

Argymhelliad 10

Dylai Llywodraeth Cymru sicrhau bod adroddiadau am gyflwr a statws safleoedd MPAs Cymru sy'n ofynnol ar hyn o bryd o dan ddeddfwriaeth Ewrop yn cael eu paratoi'n rheolaidd ar ôl i'r DU adael yr Undeb Ewropeaidd, gan gyhoeddi a darparu adroddiadau i awdurdodau rheoli'n brydlon.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn mewn egwyddor. Mae rhagor o wybodaeth ar gael yn yr ymateb i Gwestiwn 8.

Argymhelliad 11

Dylai Llywodraeth Cymru gydweithio â Llywodraeth y DU i sicrhau bod adnoddau pysgodfeydd Cymru a buddiannau fflyd Cymru yn cael eu gwarchod yn llawn yn y trafodaethau i adael yr Undeb Ewropeaidd. Dylai trefniadau rheoli pysgodfeydd Cymru yn y dyfodol ystyried Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru a strategaeth MPAs Cymru.

Derbyniodd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn.

Rydym wrthi'n cynnal trafodaethau manwl ynglŷn â rheoli pysgodfeydd, rhannu cwtâu a hawliau mynediad i ddyfroedd y DU a'r UE gyda Llywodraeth y DU, Llywodraeth yr Alban a gweinyddiaeth Gogledd Iwerddon, i baratoi ar gyfer trafodaethau gwladwriaethau arfordirol manylach pan fyddwn yn gadael yr UE.

Argymhelliad 12

Rhaid i Lywodraeth Cymru egluro sut y mae'n bwriadu mynd i'r afael â'r diffyg cyllid a all fod ar gael ar gyfer gwaith MPAs gan fod y cyllid hwnnw ar hyn o bryd yn dod o gronfeydd yr UE, megis Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop a LIFE-Nature.

Gwrthododd Llywodraeth Cymru yr argymhelliad hwn, ac mae'n safbwynt yn parhau i fod yr un fath ag a nodais yn fy ymateb gwreiddiol. Llywodraeth y DU ddylai esbonio sut mae'n mynd i wneud iawn am unrhyw ddiffygion cyllid ar ôl i ni adael yr UE.

CWESTIYNAU YCHWANEGOL

1. A allwch chi roi'r wybodaeth ddiweddaraf am yr hyn sydd wedi deillio o waith Llywodraeth Cymru i ddatblygu dull cyson sy'n seiliedig ar dystiolaeth o fonitro a goruchwylio safleoedd (yr oedd disgwyl iddo ddod i ben yn haf 2018)? Sut y mae deilliannau'r gwaith hwn wedi llywio dull Llywodraeth Cymru o fonitro safleoedd?

Rydym yn parhau i weithio'n agos â Cyfoeth Naturiol Cymru, y Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur ac arbenigwyr gwyddoniaeth a pholisi eraill i ddatblygu rhaglen monitro bioamrywiaeth gost-effeithiol. Ar ôl ei sefydlu bydd yn darparu tystiolaeth i asesu a chanfod tueddiadau yng nghyflwr ac amrywiaeth biolegol ein moroedd ac yn sail i reoli ein hadnoddau naturiol yn gynaliadwy. Bydd y monitro hwn yn cwmpasu'r sbectwm llawn o'n hecosystemau morol, yn ein Hardaloedd Morol Gwarchoddedig

Mae hwn yn faes cymhleth iawn ac mae gwaith i gwblhau'r rhaglen yn parhau ledled y DU. Yn y cyfamser, mae Cyfoeth Naturiol Cymru a'r Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur yn parhau i fonitro ar ran Llywodraeth Cymru.

2. Ers cyhoeddi adroddiad y Pwyllgor ym mis Awst 2017, pa gynnydd sydd wedi ei wneud i ganfod unrhyw fylchau o ran creu rhwydwaith ecolegol cydlynol o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn nyfroedd Cymru, a mynd i'r afael â'r bylchau hynny? A oes unrhyw Ardaloedd Morol Gwarchoddedig newydd wedi cael eu pennu neu eu dynodi i fynd i'r afael â'r bylchau a nodwyd yn yr asesiad yn 2014 a gynhaliwyd gan y Cydbwyllgor Cadwraeth Natur a Cyfoeth Naturiol Cymru? Pa amserlenni ydych chi'n gweithio tuag atynt i gwblhau'r gwaith hwn?

Rwy'n parhau'n ymrwymedig i sicrhau bod Cymru'n cwblhau ei chyfraniad tuag at rwydwaith ecolegol cydlynol o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn nyfroedd y DU, sy'n cefnogi rhwydwaith ehangach yng ngogledd-ddwyrain yr Iwerydd.

Daeth asesiad rhwydwaith 2016 i'r casgliad bod Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru eisoes yn gwneud cyfraniad sylweddol tuag at gydlyniant ecolegol. Roedd hefyd yn nodi nifer o fylchau yng nghyfraniad Cymru yr wyf yn bwriadu mynd i'r afael â nhw wrth nodi Parthau Cadwraeth Morol, gan ddefnyddio pwerau o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir (2009).

Yn gynharach yn y mis cafodd fy swyddogion gyfarfod â rhanddeiliaid drwy'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen newydd i drafod datblygu dull cytûn o nodi Parthau Cadwraeth Morol yn nyfroedd Cymru. Ar ôl datblygu a chytuno ar ddull bydd fy swyddogion yn gweithio gyda'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen i nodi Parthau Cadwraeth Morol posibl sy'n cael eu hystyried fel rhai addas i fynd i'r afael â'r bylchau.

3. Mae Cyfoeth Naturiol Cymru wedi datblygu nifer o adroddiadau cyflwr dangosol nodweddiol ar safleoedd, gyda chyfran fawr o nodweddiol safleoedd yn ymddangos i fod mewn cyflwr anffafriol neu anhysbys. Pa gamau y mae Llywodraeth Cymru yn eu cymryd o ganlyniad i'r asesiad hwn? Pa gynnydd sydd wedi ei wneud i ddatblygu proses barhaol a chynaliadwy ar

gyfer adrodd ar gyflwr nodweddion safleoedd y gellir eu hailadrodd yn rheolaidd?

Canfu adroddiadau cyflwr dangosol nodweddion ar lefel safleoedd Cyfoeth Naturiol Cymru bod 45% o'r holl nodweddion morol mewn cyflwr ffafriol, 45% mewn cyflwr anffafriol a bod angen rhagor o dystiolaeth cyn rhoi barn ar y nodweddion eraill. Y pwysau allweddol a nodir gan yr adroddiadau yw ansawdd dŵr, llygredd, gweithgareddau heb eu rheoleiddio a rhywogaethau estron goresgynnol. Mae fy swyddogion wedi gweithio gyda Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchodedig i nodi nifer o gamau gweithredu yng Nghynllun Gweithredu 2018-2019 sy'n canolbwyntio ar y materion hyn. Mae rhai camau gweithredu o natur ymchwiliol, sydd â'r nod o wella'n dealltwriaeth o'r problemau a dangos ble mae angen cyflwyno mesurau rheoli i wella cyflwr nodweddion. Mae hyn yn bwysig gan fod yr amgylchedd morol yn ddeinamig ac yn anodd i'w ragweld yn aml ac yn ymateb yn araf, felly mae angen i ni sicrhau ein bod ni'n targedu adnoddau ar gyfer y camau gweithredu mwyaf perthnasol.

Bydd y camau gweithredu i ddatblygu dull cyson seiliedig ar dystiolaeth o fonitro a goruchwylio safleoedd, fel yr amlinellir yn yr ymateb i Gwestiwn 1, yn darparu sylfaen dystiolaeth well i ni ac yn ein galluogi i ddeall cyflwr safleoedd yn well.

Mae'r prosiect i ddatblygu proses adrodd gynaliadwy a pharhaol ar gyflwr nodweddion ar lefel safleoedd ar y trywydd iawn i gyflawni argymhellion yn gynnar yn 2022. Bydd diweddariad manylach ar gynnydd yn cael ei ddarparu yn Adroddiad Blynyddol 2018-2019.

4. A allwch chi roi manylion unrhyw waith y mae Llywodraeth Cymru wrthi'n ei wneud i asesu'r angen i ddynodi Ardaloedd Morol Gwarchodedig ar gyfer rhywogaethau symudol iawn?

Mae ein Hardaloedd Morol Gwarchodedig cyfredol yn cynnwys nifer o ardaloedd a warchodir er mwyn gwarchod rhywogaethau symudol iawn yn cynnwys adar, y dolffin trwynog, y morlo llwyd a'r Ardal Gwarchodaeth Arbennig ar gyfer y llamhidydd a ddynodwyd yn ddiweddar.

Mae'r gwaith sydd ar droed i nodi Parthau Cadwraeth Morol yn canolbwyntio, yn y lle cyntaf, ar gyflawni canlyniadau asesiad rhwydwaith 2016, a oedd yn ystyried rôl cynefinoedd a rhywogaethau nad ydynt yn gallu symud llawer yn y rhwydwaith. Cam nesaf gwaith Parthau Cadwraeth Morol fydd ystyried a oes angen rhagor o warchodaeth ofodol ar gyfer rhywogaethau symudol iawn, fel adar môr a theulu'r morfil. Mae'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen, y cyfeirir ato yn yr ateb i Gwestiwn 2, wrthi'n trafod hyn.

Gwyddom fod gwarchodaeth ofodol o fudd i rywogaethau symudol iawn ar gyfer camau allweddol mewn bywyd lle gellir nodi meysydd pwysigrwydd clir a pharhaus. Gall ecoleg rhywogaethau symudol iawn olygu ei bod hi'n well defnyddio mesurau rheoli ar lefel y môr cyfan ar gyfer eu gwarchod.

5. Pa waith yr ydych chi wedi'i wneud, ers cyhoeddi adroddiad y Pwyllgor, i asesu effaith Brexit ar Ardaloedd Morol Gwarchodedig Cymru? Gofynnir ichi

gynnwys manylion unrhyw waith paratoi i liniaru unrhyw risgiau yr ydych wedi'u canfod.

Fel Llywodraeth rydym wedi cyflwyno neges glir a chyson na fyddai'n safonau amgylcheddol yn gostwng ar ôl gadael yr UE.

Mae Cyfarwyddebau Adar a Chynefinoedd yr UE o gymorth mawr i ni gyflawni'n rhwymedigaethau bioamrywiaeth rhyngwladol a darparu mesurau diogelwch ar gyfer ein cynefinoedd pwysicaf, ein rhywogaethau prinnaf ac adar mudol. Byddwn yn cadw Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ac Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig, a byddant yn parhau i gael eu nodi, eu dynodi a'u rheoli yn unol â meini prawf a gofynion y Cyfarwyddebau Adar a Chynefinoedd.

Er mwyn sicrhau na fydd yna fwlch mewn perthynas â safonau amgylcheddol yr UE sydd ar waith ar hyn o bryd, rydym wedi cyflwyno'r rhaglen fwyaf helaeth o ddeddfwriaeth erioed gan Lywodraeth Cymru dros y chwe mis diwethaf i sicrhau bod y dynodiadau gwarchod cyfredol yn parhau. Pe byddem yn gadael heb gytundeb byddai'r safonau amgylcheddol yn parhau i fod ar waith o'r diwrnod y byddwn yn gadael yr UE. Mae fy swyddogion wedi bod yn gweithio â gweinyddiaethau eraill y DU i nodi a darparu'r newidiadau deddfwriaethol angenrheidiol i sicrhau y bydd hi'n bosibl parhau i weithredu deddfwriaeth y DU ar ôl gadael yr UE. Mae'r gwaith deddfwriaethol yn sicrhau nad oes newid i drefniadau gwarchod cynefinoedd naturiol, rhywogaethau ac adar, yn cynnwys ein Safleoedd Morol Ewropeaidd, ar ôl gadael yr UE.

Ar ôl gadael yr UE ni fydd ein Hardaloedd Cadwraeth Arbennig a'n Hardaloedd Gwarchodaeth Arbennig yn cyfrannu at rwydwaith Natura 2000 yr UE. Fodd bynnag, mae'n bwysig sicrhau ein bod ni'n parhau i reoli ac addasu'r rhwydwaith hwn o safleoedd Ewropeaidd ledled y DU. Bydd hyn yn cael ei wneud drwy'r rhwydwaith o safleoedd cenedlaethol a fydd yn cynnwys safleoedd cyfredol yn y DU ac unrhyw Ardaloedd Cadwraeth Arbennig ac Ardaloedd Gwarchodaeth Arbennig a ddynodir ar ôl gadael yr UE.

Bydd ein rhwydwaith o Ardaloedd Morol Gwarchodedig yn parhau i fod yn rhan o gyfraniad y DU at Rwydwaith Emerald Confensiwn Bern. Ysgrifennodd y DU at ysgrifenyddiaeth Confensiwn Bern ym mis Tachwedd 2018 i gadarnhau hyn.

Mae'r rhwydwaith yn cyfrannu hefyd at rwydwaith ecolegol cydlynol o Ardaloedd Morol Gwarchodedig yng ngogledd-ddwyrain yr Iwerydd. Mae'r holl Ardaloedd Morol Gwarchodedig, boed yn safleoedd morol Ewropeaidd a ddynodwyd gan y DU neu'n safleoedd cenedlaethol a ddynodwyd o dan Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir (2009), yn cynnwys cyfraniad y DU at rwydwaith OSPAR o Ardaloedd Morol Gwarchodedig.

6. Pa gamau penodol yr ydych wedi'u cymryd i sicrhau bod trefniadau priodol ar waith i gynnal mesurau gwarchod amgylcheddol morol ar ôl Brexit?

Bydd y Ddeddf Ymadael, o'i gweithredu, yn trosglwyddo'r Acquis Ewropeaidd i gyfraith y DU. Fel y nodir yn yr ymateb i Gwestiwn 5, cynhaliwyd rhaglen ddeddfwriaethol ar raddfa fawr ledled y DU i sicrhau bod modd gweithredu'r ddeddfwriaeth UE hon a gedwir ar ôl gadael yr UE. Rydym wedi bod yn cyflwyno

Offerynnau Statudol hefyd i sicrhau y bydd modd gweithredu'n deddfwriaeth drosi ddomestig hefyd. Bydd hyn yn sicrhau na fydd ein safonau amgylcheddol yn gwanhau o gwbl wrth i ni adael yr UE.

7. Pa gynnydd sydd wedi'i wneud rhwng Llywodraeth y DU a'r Gweinyddiaethau Datganoledig o ran cytuno ar fecanwaith i barhau i reoli ardaloedd morol trawsffiniol, ar ôl Brexit?

Bydd trefniadau rheoli cyfredol yn parhau i fod yn berthnasol ar gyfer rheoli ardaloedd morol trawsffiniol ar ôl gadael yr UE.

8. Pa drefniadau fydd ar waith ar ôl Brexit i asesu ac yna adrodd ar gyflwr a statws safleoedd Ardaloedd Morol Gwarchoddedig Cymru, y tu hwnt i'r gofyniad adrodd chwe blynedd yn Neddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir 2009?

Ar ôl gadael yr UE, bydd Llywodraeth Cymru'n adrodd ar weithredu mesurau i gyflawni amcanion Cyfarwydddebau Adar a Chynefinoedd yn unol â'r gofynion cyfredol. Nod y gofynion adrodd yw sicrhau eu bod o leiaf yn adlewyrchu'r rhai sydd yn Erthygl 17 o'r Gyfarwydddeb Cynefinoedd ac Erthygl 12 o'r Gyfarwydddeb Adar. Bydd yr adroddiadau'n cael eu cyhoeddi i sicrhau tryloywder ein perfformiad amgylcheddol a'i fod yn destun trefniadau craffu.

Trwy ofynion adrodd yr UE yn y Cyfarwydddebau Cynefinoedd ac Adar mae'r DU yn cyflawni rhwymedigaethau adrodd fel parti sy'n rhan o Gonfensiwn Bern ar hyn o bryd. Ar ôl gadael yr UE byddwn yn adrodd bob chwe blynedd ar statws cadwraeth rhywogaethau a chynefinoedd a restrir o dan Gonfensiwn Bern. I raddau helaeth, yr un rhywogaethau a chynefinoedd yw'r rhain ag a restrir yn y Cyfarwydddebau Cynefinoedd ac Adar.

Byddwn yn parhau hefyd i fod â gofynion adrodd fel partïon contract Comisiwn OSPAR Commission, ac ASCOBANS.

9. Pa drafodaethau ydych chi wedi'u cael â Llywodraeth y DU ynghylch trefniadau ariannu ar gyfer gweithgareddau rheoli morol ar ôl Brexit? Beth oedd canlyniad y trafodaethau hynny?

10. A allwch chi ddarparu manylion ynghylch unrhyw waith ar Ardaloedd Morol Gwarchoddedig sy'n cael ei ariannu ar hyn o bryd gan gronfeydd yr UE, megis Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop a LIFE-Nature, a fyddai'n wynebu risg pe na bai cyllid tebyg ar gael ar ôl Brexit?

Rwy'n cyfarfod yn rheolaidd â'm swyddogion cyfatebol ledled y DU i drafod trafodaethau'r UE a pha mor barod ydym fel gwledydd yng nghyfarfodydd pedair ochrog y gwledydd datganoledig.

Rwy'n disgwyl i Lywodraeth y DU anrhydeddu ei hymrwymiad i warantu holl raglenni ariannu'r UE yn llawn ar ôl i ni adael yr UE. Mae hyn yn cynnwys talu costau gweinyddu'r rhaglenni a defnyddio cyfradd gyfnewid briodol. O ran yr holl drefniadau

ariannu ar ôl i ni adael yr UE, rwy'n glir na ddylai Cymru dderbyn ceiniog yn llai o ganlyniad i adael yr UE.

Mewn sefyllfa gadael heb gytundeb mae Llywodraeth y DU wedi gwarantu y bydd prosiectau LIFE sy'n cael eu hariannu gan arian yr UE ar hyn o bryd yn parhau i gael eu hariannu gan Drysorlys EM am oes y prosiectau. O ddod i gytundeb, byddant yn parhau i gael eu hariannu gan yr UE am oes y prosiectau. Mae Trysorlys EM yn ystyried opsiynau i ddisodli arian LIFE yn y tymor hir ar ôl i ni adael yr UE. Mae fy swyddogion yn pwysu ar Drysorlys EM i ddarparu'r arian hwn i Lywodraeth Cymru.

Mae fy swyddogion yn parhau i gymryd rhan lawn yn nhrefodaethau Uwch Grŵp Llywio Cronfa'r Môr a Physgodfeydd Ewrop y DU. Yn ddiweddar, bu'r Grŵp yn trafod natur fregus gadael heb gytundeb, a chynigion ar gyfer gweinyddu'r arian ychwanegol ar gyfer y diwydiant pysgota a gyhoeddwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig fis Rhagfyr diwethaf.

11. A allwch chi gadarnhau a oes arian ychwanegol ar gael ar gyfer gwaith ar Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yn dilyn ymestyn swyddogaethau gweithredol Gweinidogion Cymru ar gyfer cadwraeth forol i ranbarth môr mawr Cymru ym mis Ebrill 2018? Os felly, faint o arian? Os na, beth yw'r rhesymau dros hyn?

Rwyf wedi cynyddu'r gyllideb Môr a Physgodfeydd i gefnogi'n swyddogaethau estynedig yn yr ardal forol ar y môr. Mae yna ddyraniad ychwanegol o £600,000 ar gyfer blwyddyn ariannol 2019-2020. Bydd elfennau o'r arian ychwanegol hwn yn cefnogi'r gwaith o nodi a dynodi ardaloedd gwarchoddedig newydd yn y rhanbarth morol dyfnach ar y môr, fel bo angen, i gwblhau'n cyfraniad tuag at rwydwaith ecolegol cydlynol o Ardaloedd Morol Gwarchoddedig wedi'i reoli'n dda.

DIWEDDARIAD CYNNYDD INTERIM AR GYFLAWNI'R CYNLLUN GWEITHREDU AR GYFER RHEOLI'R RHWYDWAITH O ARDALOEDD MOROL GWARCHODEDIG 2018-2019

CAM GWEITHREDU	MANYLION	AWDURDODAU RHEOLI ARWEINIOL	DIWEDDARIAD
1	Datblygu dull o gyflawni asesiadau cyflwr Ardaloedd Morol Gwarchodedig gwell a chyfnodol.	Cyfoeth Naturiol Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus ac ar y trywydd iawn i'w gwblhau. Dechreuodd gwaith i ddatblygu'r dull yn Hydref 2018 ar ôl derbyn grant EMFF.
2	Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchodedig drwy brosesau cydsynio rheoliadol.	Pob awdurdod rheoli	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus o ystyried natur statudol y prosesau sy'n sail i'r cam gweithredu hwn.
3	Gwella hygyrchedd data monitro morol.	Cyfoeth Naturiol Cymru	<p>Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Mae data monitro o 2015, 2016 a 2017 ar gyfer nodweddion gwaddodion ACA ledled dyfroedd Cymru wedi'i sicrhau o ran ansawdd. Mae'r data hwn ar gael bellach i'w ddefnyddio mewn dadansoddiadau ac adroddiadau ar newid amgylcheddol. Y cynefinoedd sy'n cael eu cwmpasu yw:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2015: 5 morlyn arfordirol, 3 aber, 1 bae • 2016: 5 morlyn arfordirol, 6 banc tywod, 8 bae, 1 ymchwiliad bae • 2017: 5 morlyn arfordirol, 8 bae, 1 banc tywod <p>Bydd arian a ddarparwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer cyflawni'r cam gweithredu hwn yn cael ei ddwyn ymlaen i flwyddyn ariannol 2019-2020 er mwyn gallu cwblhau'r cam gweithredu. Bydd hyn yn cwmpasu data gwaddodion a riff islanw'r Gyfarwyddeb Fframwaith Dŵr.</p>
4	Datblygu rhaglen fonitro seiliedig ar risg ymhellach a'i gweithredu ledled	Cyfoeth Naturiol Cymru, Cyd-	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus gydag amserlen ddangosol ar gyfer cwblhau erbyn blwyddyn ariannol 2020-

	rhwydwaith yr Ardaloedd Morol Gwarchoddedig	bwyllgor Cadwraeth Natur a Llywodraeth Cymru	2021.
5	Datblygu dull ar gyfer mireinio amcanion cadwraeth ar gyfer yr holl Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru gan barhau i gyhoeddi canllawiau ar gyfer safleoedd newydd fel bo angen.	Cyfoeth Naturiol Cymru a'r Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus ac ar y trywydd iawn i'w gwblhau. Cyhoeddwyd amcanion cadwraeth ar gyfer AGA Gogledd Bae Ceredigion a thair ACA llamhidydd drawsffiniol yng Nghymru. Cwblhawyd adolygiad a chymhariaeth o amcanion cadwraeth Cyfoeth Naturiol Cymru, a phrofwyd senarios gwahanol ddulliau ar gyfer amcanion cadwraeth ym mhroses yr Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd.
6	Datblygu Strategaeth Gwarchod Dolffiniaid a Llamhidyddion y DU.	Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur, Cyfoeth Naturiol Cymru a Llywodraeth Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Mae'r gwaith datblygu ar y Strategaeth yn cymryd mwy o amser na'r disgwyl. Rydym yn rhagweld y bydd ymgynghoriad ar y Strategaeth yn cael ei gynnal yn ddiweddarach eleni.
7	Cynnal dadansoddiad o samplau data monitro sydd heb eu cwblhau i lywio asesiadau o gyflwr safleoedd.	Cyfoeth Naturiol Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Mae 12 mlynedd o ddata monitro ar gyfer ardal yn ACA Pen Llŷn a'r Sarnau wedi'i baratoi, ei ddadansoddi a'i adrodd. Bydd rhagor o waith yn cael ei gynnal yn ystod 2019-2020 i baratoi, dadansoddi ac adrodd ar ddata monitro ar gyfer cynefinoedd morol mawr a chymhleth eraill.
8	Asesu effaith gweithgareddau pysgota masnachol ar Ardaloedd Morol Gwarchoddedig a'u rheoli lle bo angen.	Llywodraeth Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus ac ar y trywydd iawn i'w gwblhau. Mae cynigion rheoli'n cael eu datblygu ar gyfer y gweithgareddau a aseswyd fel y rhai â'r potensial mwyaf i effeithio ar nodweddion safleoedd. Mae gweddill asesiadau Cyfoeth Naturiol Cymru'n cael eu gwneud mewn sypiau gyda blaenoriaeth, nodweddion a mathau offer tebyg. Fel rhan o'r prosiect parhaus, bydd 56 asesiad o famaliaid yn

			cael eu cyhoeddi ar wefannau Llywodraeth Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru yn yr hydref eleni. Bydd yr holl asesiadau eraill yn cael eu cynnal dros y ddwy flynedd nesaf.
9	Gweithredu dull seiliedig ar risg o orfodi pysgodfeydd.	Llywodraeth Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Mae'n model gorfodi wedi arwain at nifer o erlyniadau llwyddiannus yn 2018-2019. Bydd rhagor o fanylion ar gael yn yr Adroddiad Blynyddol.
10	Prosiect Gwella Cyflwr Rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig	Cyfoeth Naturiol Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Mae cam cyntaf y prosiect, i goladu'r holl ddata sy'n gysylltiedig â'r SoDdGA yn y rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig, wedi'i gwblhau. Mae pwysau a bygythiadau sydd yn (neu a allai) effeithio'n sylweddol ar gyflwr y nodweddion wedi'u nodi. Mae angen rhagor o waith i ddadansoddi bylchau.
11	Gwella mapiau o faint a dosbarthiad cynefinoedd morol Atodiad 1.	Cyfoeth Naturiol Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Mae'r mapiau'n cael eu diwygio a'u diweddarau wrth i ddata newydd fod ar gael.
12	Cyflawni cam 2 o'r prosiect gweithgareddau heb eu rheoleiddio, yn canolbwyntio ar y gweithgareddau blaenoriaeth.	Cyfoeth Naturiol Cymru	Mae Cam 2 y prosiect wedi'i gwblhau. Bydd canlyniadau'r cam hwn yn llywio'r gwaith o ddarparu Cam 3. Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus felly.
13	Cyflawni'r camau gweithredu blaenoriaeth yng Nghynllun Gweithredu Sbwriel Môr lle maent yn sicrhau budd i rwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchoddedig yng Nghymru.	Partneriaeth Moroedd Glân: Llywodraeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, Dŵr Cymru, Porthladd Aberdaugleddau, Awdurdodau Lleol a swyddogion	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Rydym yn disgwyl am ddiweddariadau gan yr holl arweinwyr gweithredu; bydd rhagor o wybodaeth ar gael yn yr Adroddiad Blynyddol.

		Grwpiau Awdurdodau Perthnasol	
14	Coladu a dadansoddi tystiolaeth i lywio gofynion adrodd sy'n cyflawni rhwymedigaethau cenedlaethol a rhyngwladol, yn cynnwys o dan Adran 124 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir (2009) ac i OSPAR ar reoli Ardaloedd Morol Gwarchodedig yn effeithiol.	Llywodraeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru a'r Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur	Mae'r cam gweithredu hwn wedi'i gwblhau. Cafodd adroddiad y DU ar asesu a rheoli effeithiolrwydd ei gydlynu gan y Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur a'i gyflwyno i gomisiwn OSPAR ar 28 Medi 2018. Cyflwynwyd yr adroddiad o dan Adran 124 o Ddeddf y Môr a Mynediad i'r Arfordir (2009) gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar 21 Ionawr 2019.
15	Ystyried sut y gellir defnyddio canlyniadau prosiectau llygredd gwasgaredig ac atmosfferig yn ACAau Pen Llŷn a'r Sarnau, Môr Sir Benfro ac Aber Afon Hafren ledled y rhwydwaith.	Cyfoeth Naturiol Cymru a Grwpiau Awdurdodau Perthnasol	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus ac ar y trywydd iawn i'w gwblhau. Bydd Grŵp Llywio Rheoli Ardaloedd Morol Gwarchodedig yn adolygu canlyniadau interim y prosiectau hyn ar lefel safleoedd ym mis Ionawr 2020.
16	Rheoli Prosiect Adnoddau Naturiol Morol yn Gynaliadwy.	Llywodraeth Cymru a Cyfoeth Naturiol Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus ac ar y trywydd iawn i'w gwblhau.
17	Datblygu cynllun bioddiogelwch ar gyfer rhywogaethau estron goresgynnol morol, gan ddysgu o brosiectau cyfredol.	Cyfoeth Naturiol Cymru a swyddog Grwpiau Awdurdodau Perthnasol Pen Llŷn a'r Sarnau	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Cwblhawyd y gwaith paratoi, y derbyniwyd arian gan Lywodraeth Cymru ar ei gyfer, ym mis Mawrth 2019. Bydd dau gam nesaf y gwaith yn cael eu cefnogi gan EMFF, ac mae disgwyl iddynt gael eu cwblhau ym mis Mawrth 2022.
18	Datblygu canllawiau cyson a chymesur i wella canllawiau ar waith achosion a chefnogi'r gwaith o weithredu Cynllun Morol Cenedlaethol Cymru.	Cyfoeth Naturiol Cymru a'r Cyd-bwyllgor Cadwraeth Natur	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Datblygwyd canllawiau i helpu ymgeiswyr i baratoi'r wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer asesiadau amgylcheddol, ar weithredu'r rheoliadau newydd sy'n llywodraethu Asesiadau Effaith Amgylcheddol a chanllawiau

			<p>sy'n rhoi esboniad pellach ar y broses o ymgeisio am drwydded forol.</p> <p>Mae prosiect a ariannwyd gan yr EMFF yn cael ei gynnal i hwyluso mynediad gwell at wybodaeth am Ardaloedd Morol Gwarchodedig yng nghyd-destun Ardaloedd Adnoddau Strategol ar gyfer dyfarmaeth a datblygiadau tonnau a ffrwd lanw.</p>
19	Mynd i'r afael ag effeithiau gwasgfa arfordirol ar Ardaloedd Morol Gwarchodedig.	Cyfoeth Naturiol Cymru a Llywodraeth Cymru	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Bydd adolygiad i ddeall natur a maint gwasgfa arfordirol ar nodweddion cynefinoedd arfordirol Ardaloedd Morol Gwarchodedig yn cael ei gwblhau'n fuan. Mae gwaith i greu cynefinoedd wedi'i wneud yn ACA Bae ac Aberoedd Caerfyrddin.
20	Cynnal cysylltiadau rhwng Cynllun Gweithredu'r Rhwydwaith a chamau gweithredu y cytunwyd arnynt yn lleol, pan maent ar gael, a chefnogi ystyriaeth o gyfleoedd ariannu.	Grwpiau Awdurdodau Perthnasol	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus. Bydd rhagor o wybodaeth am brosiectau ar lefel safleoedd ar gael yn yr Adroddiad Blynnyddol.
21	Ymgorffori rheoli'r rhwydwaith Ardaloedd Morol Gwarchodedig yn gynaliadwy gyda'r broses Datganiadau Ardal.	Cyfoeth Naturiol Cymru, awdurdodau rheoli a'r holl randdeiliaid perthnasol eraill	Mae'r cam gweithredu hwn yn barhaus ac ar y trywydd iawn i'w gwblhau. Bydd Datganiadau Ardal yn cael eu cyhoeddi ym mis Mawrth 2020.